

A továbbiakban x mod y jelöli x osztási maradékát y -nal osztva.

A megoldáshoz két ismert lemmát használunk fel:

a) *Tetszőleges n, k pozitív egészekre és p prímszámmra $\binom{n}{k}$ akkor és csak akkor osztható p -vel, ha valamilyen pozitív egész α -ra $n \bmod p^\alpha < k \bmod p^\alpha$.*

b) *Ha p prím és $p^\alpha \mid \binom{n}{k}$, akkor $p^\alpha \leq n$.*

Mivel az $a \bmod p > b \bmod p$ állítás ekvivalens azzal, hogy $(b - a) \bmod p > b \bmod p$, elég az $a \leq \frac{b}{2}$ esetre megoldani a feladatot.

Az a) lemma szerint, ha egy p prímszám osztója $\binom{b}{a}$ -nak, akkor valamilyen α ra $b \bmod p^\alpha < a \bmod p^\alpha$. Ha $p > a$, akkor $\alpha = 1$ esetén is teljesül a feltétel, mert

$$a \bmod p = a = a \bmod p^\alpha > b \bmod p^\alpha \geq b \bmod p.$$

Ha pedig $p > \sqrt{b}$, akkor csak $\alpha = 1$ lehetséges. A feladat állításához ezért elég a következőt igazolni:

A $\binom{b}{a}$ számnak létezik olyan p prímosztója, amelyre $p > \min(a, \lceil \sqrt{b} \rceil)$.

Legyen $a_0 = \min(a, \lceil \sqrt{b} \rceil)$. Ha $a_0 = 1$, akkor az állítás triviális. Feltehetjük tehát, hogy $a_0 \geq 2$. Legyenek az a_0 -nál nem nagyobb prímek p_1, \dots, p_s , ezek kitevője $\binom{b}{a}$ -ban $\alpha_1, \dots, \alpha_s$. A b) lemma szerint $p_i^{\alpha_i} \leq b$, és ha $\binom{b}{a}$ -nak nincs más prímosztója, akkor

$$(1) \quad \binom{b}{a_0} \leq \binom{b}{a} = p_1^{\alpha_1} \cdots p_s^{\alpha_s} \leq b^s.$$

Másrészt

$$\binom{b}{a_0} = \frac{b}{a_0} \cdot \frac{b-1}{a_0-1} \cdots \frac{b-a_0+1}{1} > \binom{b}{a_0}^{a_0} \geq b^{\frac{a_0}{2}},$$

következésképp $s > \frac{a_0}{2}$. Mivel s az a_0 -nál nem nagyobb prímszámok száma, ez azt jelenti, hogy $a_0 = 3$, $a_0 = 5$ vagy $a_0 = 7$.

Ha $a_0 = 3$, akkor $s = 2$, és (1) alapján $\binom{b}{3} \leq b^2$, vagyis $b \leq 8$; ha $a_0 = 5$, akkor $s = 3$, (1) alapján $\binom{b}{5} \leq b^3$, azaz $b \leq 15$; ha pedig $a_0 = 7$, akkor $s = 4$, $\binom{b}{7} \leq b^4$, azaz $b \leq 23$. Mindhárom eset ellentmond az $a_0 \leq \sqrt{b}$ feltételnek.

Megjegyzések. 1. A két idézett lemma az úgynevezett Legendre-formula segítségével bizonyítható be. Eszerint a p prímszám kitevője $n!$ prímtenyezős felbontásában

$$\left\lfloor \frac{n}{p} \right\rfloor + \left\lfloor \frac{n}{p^2} \right\rfloor + \left\lfloor \frac{n}{p^3} \right\rfloor + \dots,$$

ennek következménye, hogy az $\binom{n}{k}$ binomiális együtthatóban p kitevője

$$\sum_{\nu=1}^{\infty} \left(\left\lfloor \frac{n}{p^\nu} \right\rfloor - \left\lfloor \frac{k}{p^\nu} \right\rfloor - \left\lfloor \frac{n-k}{p^\nu} \right\rfloor \right).$$

Ebben az összegben minden egyes tag 0 vagy 1; a ν -edik tag akkor és csak akkor 1, ha $n \bmod p^\nu < k \bmod p^\nu$. Ebből az a) és a b) állítás is következik.

2. Több versenyző hivatkozott a Sylvester–Schur-tételre, ami azt állítja, hogy $k \leq \frac{n}{2}$ esetén $\binom{n}{k}$ -nak létezik k -nál nagyobb prímosztója. (A tétel, bizonyítás nélkül, megtalálható pl. Erdős–Surányi: *Válogatott fejezetek a számelméletből* c. könyvének 195. oldalán.) A megoldás módszerével a Sylvester–Schur-tételnek egy valamivel gyengébb változata könnyen igazolható: Létezik olyan pozitív c konstans, amelyre tetszőleges $k \leq cn$ esetén $\binom{n}{k}$ -nak van k -nál nagyobb prímosztója.